

# Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (Just Transition Fund)

**JTF-rahoitus Etelä-Karjalassa ja alueellinen  
siirtymäsuunnitelma**



Euroopan unionin  
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



ETELÄ-  
KARJALAN  
LIITTO

# Yleistä JTF:stä



Euroopan unionin  
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



ETELÄ-  
KARJALAN  
LIITTO

# Oikeudenmukaisen siirtymän rahoitus JTF

- JTF = **J**ust **T**ransition **F**und
- EU:n uusi rahoitusväline, joka on tarkoitettu edistämään ilmastoneutraalia taloutta

JTF osana Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmaa

- JTF-toimintalinja 7: Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
- Erityistavoite: Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
- Toimeenpano alueellisten oikeudenmukaista siirtymää koskevien suunnitelmien (eli alueellisten siirtymäsuunnitelmien) kautta



# Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi

- Taustalla hallituksen Hiilineutraali Suomi 2035 -tavoite
- JTF on osa kokonaisuutta, jolla Euroopan unioni saavuttaa hiilineutraaliustavoitteensa 2050 mennessä kaikissa maissa.
- Suomessa JTF-erityistavoitteena on vähintään puolittaa turpeen energiakäyttö vuoteen 2030 mennessä.
- JTF:lla edistetään ilmastoneutraaliin talouteen siirtymistä oikeudenmukaisesti niin, ettei mikään alue joudu kärsimään murroksesta kohtuuttomasti. JTF:n erityistehtävänä on vastata vähähiilisyteen liittyvän siirtymän aiheuttamiin sosioekonomisiin ja ympäristöhaittavaikutuksiin työllisyyden ja kestävien aluetalouksien turvaamiseksi.
- Mekanismilla pyritään lievittämään ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen vaikutuksia yhteiskunnassa ja taloudessa.
- JTF:n laajempi tavoite on huolehtia aluetalouksien uusiutumisesta ja monipuolistamisesta → **mahdollistaa hyvin monenlaiset kehittämistoimet**



# Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi

- Tukea kohdistetaan kaikkein haastavimmassa tilanteessa oleville alueille, toimialoille ja työntekijöille.
  - tuetaan alueita, joihin ilmastoneutraaliuteen siirtyminen vaikuttaa eniten
  - kevennetään ilmastosiirtymän aiheuttamia sosioekonomisia kustannuksia ja tuetaan asianomaisten alueiden talouden monipuolistamista ja muuntamista
  - tuetaan pk-yrityksiin kohdistuvia tuotannollisia investointeja, uusien yritysten perustamista, tutkimusta ja innovointia, ympäristön uudistamista, puhdasta energiaa, työntekijöiden perus- ja uudelleen koulutusta, työnhakuneuvontaa ja työnhakijaohjelmien aktiivista hyödyntämistä.



# JTF rahoitusosuudet ja myöntövaltuudet



Euroopan unionin  
osarahoittama

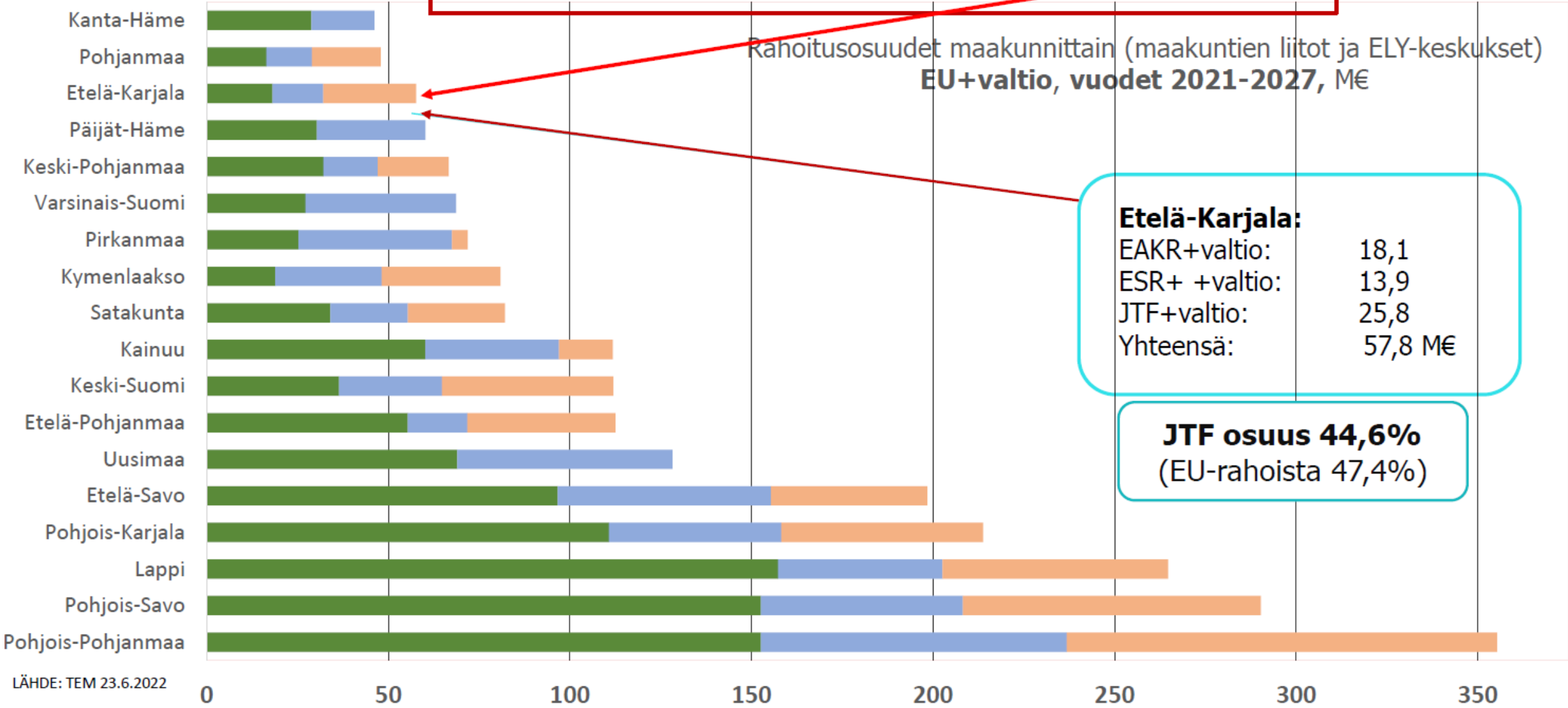
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



ETELÄ-  
KARJALAN  
LIITTO

EAKR+valtio    ESR++valtio    JTF+valtio

Rahoitusosuudet maakunnittain (maakuntien liitot ja ELY-keskukset)  
**EU+valtio, vuodet 2021-2027, M€**



LÄHDE: TEM 23.6.2022



Euroopan unionin osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



# JTF myöntövaltuus 2022-2024 yhteensä 20,733 milj. € (80%) TL 7 et 2.7.1 100 %

Vuosi	Etelä-Karjala milj. €	EKL	ELY
2022	12,320	4,682 (38%)	7,638 (62%)
2023	6,797	2,583 (38%)	4,214 (62%)
2024	1,616	0,614 (38%)	1,002 (62%)

**JTF-myöntövaltuudet**

Vuosi	EKL	ELY	Kokonaismäärä
2022	7,638	4,682	12,320
2023	4,214	2,583	6,797
2024	1,002	614	1,616
2025-2029	~2,000	~2,000	~4,000

Jako koskee vain tätä rahoitussuunnitelmaa, eikä ennakoi koko ohjelmakauden jakoa tai roolituksia.  
Rahoittajina: (kunhan haut avautuvat v. 2023).

**EK liitto >> Kehittämishankkeet**

**ELY-keskus >> Yritystuet, ESR-tyyppiset hankkeet**



Euroopan unionin  
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



ETELÄ-  
KARJALAN  
LIITTO



# Millaisiin toimiin JTF – rahoitus soveltuu



Euroopan unionin  
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



ETELÄ-  
KARJALAN  
LIITTO

# Siirtymän aiheuttamat kehittämistarpeet Etelä-Karjalassa

- Etelä-Karjalan elinkeinotoimintaa on suunnattava uudelleen aluetalouden tasapainottamiseksi.
- Turvetuotannon alasajo aiheuttaa painetta uusien energiavaihtoehtojen sekä kiertotalouden edelleen kehittämiseksi, mikä tarjoaa uusia työmahdollisuuksia maakunnassa. Lisäksi turvetuotannosta vapautuvaa laitekantaa sekä pidemmällä tähtäimellä tuotannosta poistuvia turvesoita voidaan hyödyntää uusiin tarkoituksiin
- Kehittämistarpeet liittyvät näihin ydinteemoihin ja suurin potentiaali kohdistuu älykkään erikoistumisen strategian teemoihin.



# JTF-rahoituksella aikaan saatavaa toimintaa

Oikeudenmukaisen siirtymän rahoitusta osoitetaan Etelä-Karjalassa tunnistettuihin kehittämistarpeisiin ohjelmakauden 2021–2027 kuluessa

## Etelä-Karjalan kehittämistarpeet ja tavoitteet

### 1. Aluetalouden uudistaminen ja vahvistaminen edellyttää uutta elinkeinotoimintaa ja osaamiseen panostamista

- Tavoitteena edistää Pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä yritystoiminnan jatkuvuutta
- Yrittäjien ja työntekijöiden osaamistason nostaminen, uudelleenkoulutus ja työvoiman saatavuuden varmistaminen
- Tuetaan uutta ja uudistuvaa liiketoimintaa (esim. yritysverkostojen kehittäminen, neuvonta- ja hautomopalvelut)
- Toiminnan nykyaikaistaminen ja tuotekehityksen tukeminen

### 2. TKI-investoinnit vaativat vahvaa panostamista

- Tavoitteena kehittää ja tukea uusiutuvan energian ratkaisuja
- Vahvistetaan innovointitoimintaa (esim. uudet innovaatiot turpeen korvaamiseksi) ja korkean tason tutkimustoimintaa

### 3. Turvetuotannosta poistuvien alueiden kunnostus avaa uusia mahdollisuuksia

- Turvesoiden ennallistamisen ja jälkikäytön tavoitteena on luoda uusia työpaikkoja, monipuolistaa elinkeinoelämää ja minimoida turvetuotantoalueiden päästöjä.
- Ennallistamis- ja kunnostustöiden ohella suoalueille on mahdollista löytää uusia käyttötarkoituksia ja niitä voidaan hyödyntää lisääntyvässä luonnon virkistyskäytössä ja matkailussa.



Euroopan unionin  
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



ETELÄ-  
KARJALAN  
LIITTO

# Toimenpiteiden kohdistaminen ja kohderyhmät

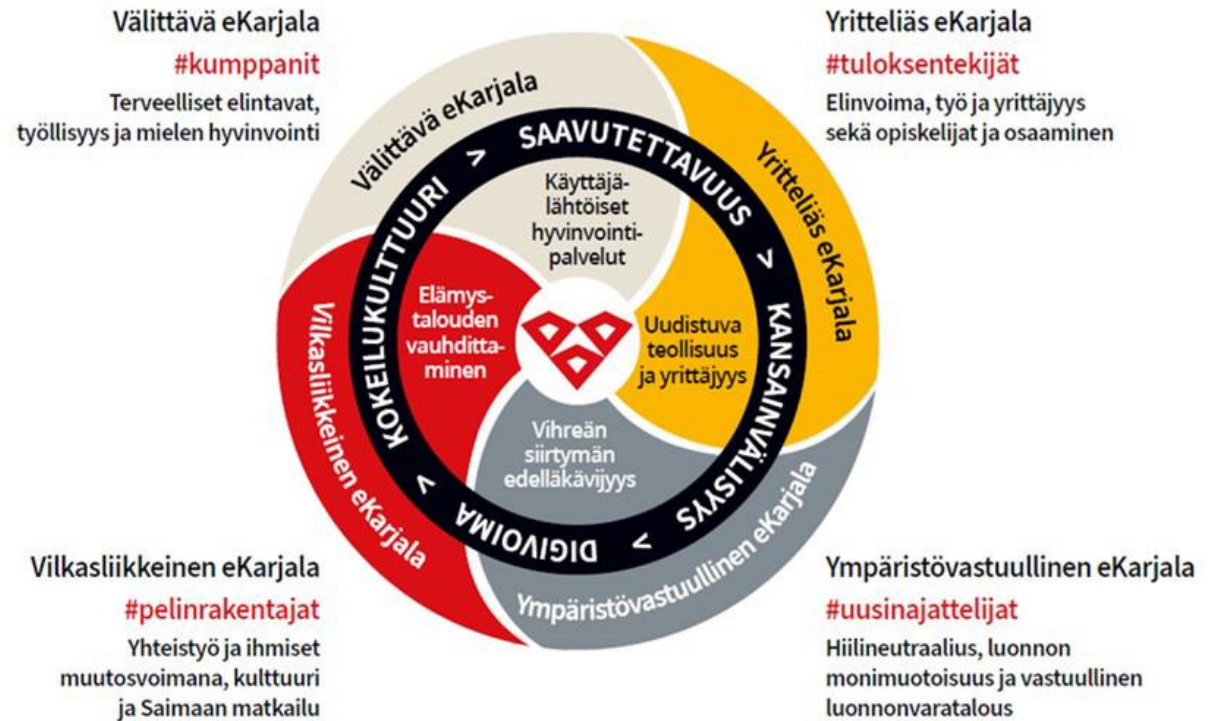
- JTF-rahaston toimenpiteet kohdistuvat turpeen tuotannon ja käytön romahtamisen aiheuttamiin sosioekonomisiin ja ympäristöllisiin haittavaikutuksiin ja niistä aiheutuviin kehittämistarpeisiin Etelä-Karjalassa
- Siirtymän vakavimmat vaikutukset kohdistuvat Etelä-Karjalan maaseutukuntiin
- Kohderyhmiä ovat siirtymästä kärsivät työntekijät ja yrittäjät ja heidän joukostaan erityisesti nuoret sekä yli 50-vuotiaat miehet.
- Toimia kohdennetaan erityisesti Älykkään erikoistumisen kärkiteemoihin (uudistuva teollisuus ja yrittäjyys, vihreän siirtymän edelläkävijyys sekä elämystalouden vauhdittaminen)



# Älykkään erikoistumisen strategia

- Alueellisen oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelman toteuttamista ohjaa älykkään erikoistumisen strategia (ÄES)
- Maakuntaohjelman keskiössä ovat mm. asukkaiden hyvinvointi ja työllisyys, elinkeinorakenteen monipuolistaminen sekä yrittäjyyden edistäminen
- Alueellisilla oikeudenmukaisen siirtymän toimilla kehitetään älykkään erikoistumisen mukaisesti elinkeinoelämän monipuolistamista, osaamispohjaista liiketoimintaa ja yrittäjyyttä.
- Oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmaan kuuluu turvetuotannosta poistuvien alueiden ja turvetuotannon heikentämien vesistöjen kunnostaminen, millä luodaan edellytyksiä alueiden matkailu- ja virkistyskäytölle, uudelle yritystoiminnalle ja työpaikkojen syntymiselle.
- Matkailualan toipuminen ja uudistuminen (koronapandemia, Venäjän sotatoimet) sekä uuden energiateknologian innovaatiot ovat keskiössä myös Etelä-Karjalan selviytymissuunnitelmassa. JTF-ohjelma tarjoaa tähän paljon mahdollisuuksia.

## ETELÄ-KARJALAN MAAKUNTAOHJELMAN JA ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN 2022-2025 KÄRKIVALINNAT



Euroopan unionin  
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



ETELÄ-  
KARJALAN  
LIITTO

# Etelä-Karjalan JTF-tavoitteet 2029

Yksittäinen yritys lasketaan ohjelman indikaattoreihin vain kerran, vaikka yritys toteuttaisi tai olisi mukana useassa hankkeessa

Tuotosindikaattori	Tavoite 2029	Tulosindikaattori	Tavoite 2029
Osallistuneet 18-29 vuotiaat nuoret	120	Osallistujat, jotka saavat ammattipätevyden jättäessään toimen	40
Tuetut yritykset	115	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat	200
Avustuksilla tuetut yritykset	75	Tuote- tai prosessi-innovaatioita toteuttavat pienet ja keskisuuret yritykset	40
Muuta kuin rahoitustukea saavat yritykset	40	Yritykset, joilla on suurempi liikevaihto	80
Tuetut uudet yritykset	30	Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	85
Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	4	Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan	35
Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	150	Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa	38
Tuen piiriin kuuluvan kunnostetun ja jälkikäyttöön otetun maaperän pinta-ala	250		



Euroopan unionin  
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



ETELÄ-  
KARJALAN  
LIITTO

# Yhteystiedot

Jari Lantta  
jari.lantta@ekarjala.fi

Heli Gynther  
heli.gynther@ekarjala.fi

Juha-Pekka Ryynänen  
juha-pekka.ryynanen@ekarjala.fi

Marja Kälvälä  
marja.kalvala@ekarjala.fi

Jami Holtari  
jami.holtari@ekarjala.fi



Euroopan unionin  
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027



ETELÄ-  
KARJALAN  
LIITTO